



# MỘT SỐ VẤN ĐỀ ĐẶT RA VỀ CÔNG TÁC XÂY DỰNG TỔ CHỨC ĐẢNG VÀ PHÁT TRIỂN ĐẢNG VIÊN Ở DOANH NGHIỆP NGOÀI KHU VỰC NHÀ NƯỚC

**TS. NHẠC PHAN LINH - ThS. LÊ THỊ HUỖN TRANG**

*Viện Công nhân và Công đoàn*

*Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII (2021) khẳng định kinh tế tư nhân được khuyến khích phát triển ở tất cả các ngành, lĩnh vực mà pháp luật không cấm, nhất là trong lĩnh vực sản xuất kinh doanh, dịch vụ, được hỗ trợ phát triển thành các công ty, tập đoàn kinh tế tư nhân mạnh, có sức cạnh tranh cao. Khuyến khích doanh nghiệp tư nhân hợp tác, liên kết với doanh nghiệp nhà nước, hợp tác xã, kinh tế hộ; phát triển các công ty cổ phần có sự tham gia rộng rãi của các chủ thể xã hội, nhất là NLĐ. Cùng với phát triển kinh tế tư nhân, công tác phát triển Đảng ở khu vực này được Đảng ta đặt ra từ rất sớm.*

## Chủ trương và kết quả xây dựng tổ chức Đảng, phát triển đảng viên

Phát triển kinh tế tư nhân, định vị vai trò của kinh tế tư nhân không phải đến Đại hội XIII của Đảng mới được đặt ra, mà là chủ trương được Đảng ta đề ra và từng bước hoàn thiện từ ngay sau đổi mới. Đến nay, cộng đồng doanh nghiệp ngày càng được thụ hưởng nhiều hơn kết quả của việc cải thiện môi trường kinh doanh, nhất là việc cắt giảm điều kiện đầu tư, đơn giản hóa thủ tục hành chính và các chính sách hỗ trợ doanh nghiệp phát triển. Năm 2019 (trước khi bùng phát dịch Covid-19), có hơn 138 nghìn doanh nghiệp thành lập mới với tổng số vốn đăng ký khoảng 1,7 triệu tỷ đồng và hơn 1,2 triệu lao động, tăng 5,2% về số doanh nghiệp, tăng 17,1% về vốn đăng ký và tăng 13,3% về số lao động so với năm 2018<sup>1</sup>.

Cùng với việc tạo điều kiện thuận lợi để kinh tế tư nhân phát triển, Đảng ta cũng đặc biệt chú trọng đến công tác xây dựng tổ chức Đảng và phát triển đảng viên trong



*Hiện cả nước ta có 12.808 tổ chức Đảng trong các đơn vị kinh tế tư nhân. Trong ảnh, lãnh đạo huyện Cử Chi (TP. Hồ Chí Minh) trao quyết định thành lập Chi bộ và tặng ảnh Bác Hồ cho các đảng viên Công ty TNHH Thương mại và Dịch vụ Quang Xuân.*

khu vực kinh tế này; xây dựng các đảng bộ, chi bộ cơ sở trong doanh nghiệp tư nhân thành hạt nhân chính trị lãnh đạo đảng viên, NLĐ; tuyên truyền, vận động chủ doanh nghiệp, các thành viên hội đồng quản trị và ban giám đốc nghiêm chỉnh chấp hành đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước ở doanh nghiệp; bảo vệ lợi ích hợp pháp của NLĐ, của chủ doanh nghiệp; giữ vững an ninh

chính trị, trật tự, an toàn xã hội trong doanh nghiệp.

Nhiều Nghị quyết, Chỉ thị, Hướng dẫn về vấn đề trên được ban hành, như: Hướng dẫn số 17-HD/BTCTW, ngày 30/1/2013, của Ban Tổ chức Trung ương, về “Thực hiện thí điểm việc kết nạp những người là chủ doanh nghiệp tư nhân đủ tiêu chuẩn vào Đảng”; Quy định số 170-QĐ/TW, ngày 7/3/2013, của Ban Bí



Nhiều tổ chức Đảng, đoàn thể trong doanh nghiệp tư nhân thể hiện được vai trò, góp phần tích cực vào sự phát triển của doanh nghiệp, hỗ trợ người lao động yên tâm sản xuất. Ảnh: congdoanvietnam.laodong.vn.

thư, quy định “Chức năng, nhiệm vụ của đảng bộ, chi bộ cơ sở trong doanh nghiệp tư nhân”; Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW, ngày 6/7/2018, của Ban Tổ chức Trung ương, về “Một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ”. Đặc biệt, Chỉ thị số 33-CT/TW, ngày 18/3/2019 của Ban Bí thư, về “Tăng cường xây dựng tổ chức Đảng trong các đơn vị kinh tế tư nhân” đã đánh giá tổng quát về tình hình xây dựng Đảng trong các đơn vị kinh tế tư nhân, chỉ rõ những kết quả đạt được và hạn chế còn tồn tại.

Lực lượng lao động ở Việt Nam hiện nay bao gồm khoảng 53,5 - 54,0 triệu người từ 15 tuổi trở lên có việc làm; khoảng 24 - 24,5 triệu người là lao động làm công hưởng lương, trong đó CNLĐ trong các doanh nghiệp chiếm trên 60%. Cả nước có khoảng 10,3 triệu đoàn viên công đoàn. Trong nhiệm kỳ 2013-2018, các cấp công đoàn đã phát hiện, bồi dưỡng và giới

thiệu 387.380 đoàn viên công đoàn ưu tú, trong đó có 276.192 đoàn viên công đoàn ưu tú được kết nạp Đảng<sup>2</sup> (chiếm tỷ lệ 2,63%). Tính đến 01/10/2018, cả nước có 12.808 tổ chức Đảng trong các đơn vị kinh tế tư nhân (chủ yếu là trong các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước), tăng 10.799 tổ chức Đảng, gấp 6,38 lần so với năm 2008 nhưng chỉ chiếm 1,49% tổng số doanh nghiệp<sup>3</sup>.

Đa số tổ chức Đảng trong các doanh nghiệp ngoài nhà nước đã cụ thể hoá nhiệm vụ chính trị và xây dựng quy chế làm việc phù hợp, xác định rõ quyền hạn, trách nhiệm của mỗi bên trong phát triển doanh nghiệp cũng như nâng cao chất lượng hoạt động của tổ chức Đảng. Nhiều tổ chức Đảng trong doanh nghiệp thể hiện được vai trò là hạt nhân chính trị lãnh đạo xây dựng các đoàn thể vững mạnh, nhất là tổ chức Công đoàn; kịp thời nắm bắt tình hình tư tưởng, tâm tư, nguyện vọng và những kiến nghị,

đề xuất của đảng viên, quần chúng để phản ánh với chủ doanh nghiệp xem xét, giải quyết. Chất lượng sinh hoạt chi bộ phù hợp với điều kiện sản xuất kinh doanh. Có nơi đã mời chủ doanh nghiệp dự sinh hoạt chi bộ, chủ động trao đổi nội dung sinh hoạt cấp ủy, sinh hoạt chi bộ với chủ doanh nghiệp. Việc đánh giá, xếp loại chất lượng tổ chức Đảng hằng năm dần đi vào nền nếp.

#### **Một số tồn tại, hạn chế và những vấn đề đặt ra**

Qua tổng kết thực tiễn tại các khu vực kinh tế trọng điểm của nước ta hiện nay cho thấy, công tác xây dựng tổ chức Đảng và phát triển đảng viên trong khối doanh nghiệp tư nhân còn tồn tại những hạn chế, yếu kém.

**Một là**, không ít cấp ủy, chủ doanh nghiệp nhận thức chưa đầy đủ, chưa quan tâm đúng mức đến việc thành lập, hoạt động của tổ chức Đảng trong doanh nghiệp tư nhân, do đó, số lượng tổ chức Đảng, đảng



viên trong doanh nghiệp tư nhân còn mỏng, vai trò, vị trí chưa đủ mạnh, hiệu quả hoạt động còn thấp. Tỷ lệ đảng viên khu vực kinh tế tư nhân hiện chỉ chiếm 0,78% tổng số lao động; đa số tổ chức Đảng là chi bộ trực thuộc đảng ủy cơ sở, số lượng đảng viên ít.

**Hai là**, một số chi bộ đảng hoạt động mang tính hình thức, chất lượng sinh hoạt chưa cao, ảnh hưởng không nhỏ đến công tác phát triển đảng viên. Nhiều tổ chức đảng trong các doanh nghiệp ngoài nhà nước khó khăn về kinh phí hoạt động. Sự đóng góp của tổ chức Đảng với sự phát triển của đơn vị kinh tế tư nhân còn hạn chế. Vị trí, vai trò của không ít tổ chức Đảng còn mờ nhạt, chất lượng hoạt động thấp. Đáng chú ý, ở các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài, mối quan hệ giữa tổ chức Đảng và ban giám đốc doanh nghiệp còn lỏng lẻo. Tổ chức Công đoàn, Đoàn Thanh niên chưa được chú trọng thành lập, phát triển tại khu vực này, cũng dẫn đến những hạn chế đối với công tác phát triển tổ chức Đảng, đảng viên.

**Ba là**, vẫn còn một bộ phận chủ doanh nghiệp tư nhân, cũng như NLD không mặn mà đối với việc được đứng trong hàng ngũ của Đảng, lo ngại việc sinh hoạt chi bộ, học tập chính trị ảnh hưởng đến thời gian làm việc. Ngoài ra, nhiều công nhân thường xuyên phải thay đổi công việc gây khó khăn trong công tác bồi dưỡng kết nạp Đảng, sinh hoạt chi bộ. Nhiều người học xong lớp bồi dưỡng nhận thức về Đảng, chưa kịp kết nạp đã chuyển đi nơi khác làm việc... Nhiều còn nơi "trắng" tổ chức Đảng.

**Bốn là**, phần lớn các đảng viên trong doanh nghiệp tư nhân là lao động phổ thông, ít tham gia vào ban lãnh đạo, đội ngũ chuyên viên kỹ thuật. Do đó, đảng viên, tổ chức Đảng trong các doanh nghiệp tư nhân chưa thực sự tiêu biểu, chưa thực sự



*Mặc dù các cấp ủy đã có nhiều cố gắng, song việc phát triển đảng viên ở khu vực doanh nghiệp ngoài nhà nước vẫn còn thấp. Đến nay, số đảng viên ở khu vực kinh tế quan trọng này mới chỉ chiếm 0,78% tổng số lao động. Trong ảnh, Đại diện Thành ủy Hà Nội chúc mừng đảng viên mới Nguyễn Thị Thanh Hòa, Tổng Giám đốc Công ty cổ phần Việt Mông Cổ, tại lễ kết nạp.*

tiên phong và khả năng thu hút những người khác trong doanh nghiệp vào Đảng chưa cao. Một số đảng viên chưa phát huy vai trò gương mẫu trong doanh nghiệp về đạo đức, lối sống, năng suất và hiệu quả thấp trong thực hiện nhiệm vụ được giao.

**Năm là**, Nhiều chương trình, kế hoạch của các cấp ủy, chính quyền có chi tiêu về xây dựng tổ chức Đảng và phát triển đảng viên trong doanh nghiệp tư nhân nhưng còn nặng về phong trào, hình thức, thiếu thực chất và khả thi. Việc lãnh đạo, chỉ đạo triển khai, tổ chức thực hiện các chủ trương, chính sách về phát triển tổ chức Đảng, đảng viên trong các doanh nghiệp ngoài nhà nước kết quả còn hạn chế. Công tác tuyên truyền, vận động, thuyết phục của một số cấp ủy đối với chủ đơn vị kinh tế tư nhân chưa thường xuyên, liên tục, kết quả còn hạn chế; biện pháp giáo dục, thuyết phục, động viên NLD phấn đấu trở thành đảng viên chưa hiệu quả.

**Sáu là**, quy định luật pháp về việc thành lập và hoạt động của tổ chức cơ sở Đảng và các tổ chức chính trị - xã hội ở doanh nghiệp chưa cụ thể, nên hầu hết chi ủy, chi bộ đảng trong các doanh nghiệp rất

lúng túng trong việc lãnh đạo, chỉ đạo, xây dựng nội dung, phương thức hoạt động. Chức năng của chi bộ trong loại hình doanh nghiệp này chưa được hướng dẫn thực hiện cụ thể nên hoạt động của các tổ chức Đảng trong doanh nghiệp, nhất là doanh nghiệp có yếu tố nước ngoài còn yếu. Đối với doanh nghiệp tư nhân trong nước, nhiều tổ chức Đảng trong doanh nghiệp tồn tại và hoạt động một cách mờ nhạt.

Nhận diện những tồn tại, hạn chế như trên chỉ là công việc ban đầu; việc nghiên cứu, tìm giải pháp khắc phục cũng như đề ra những cơ chế chính sách để công tác xây dựng tổ chức Đảng, phát triển đảng viên ở khu vực doanh nghiệp ngoài nhà nước đạt hiệu quả cao đòi hỏi nỗ lực nhiều phía, của cả hệ thống chính trị, trong đó có vai trò quan trọng của tổ chức Công đoàn. □

**Chú thích:**

1. Tổng cục Thống kê – Tổng quan kinh tế xã hội Việt nam năm 2019.
2. Văn kiện Đại hội đại biểu Công đoàn Việt Nam, lần thứ XII, tr 34,52,92.
3. Ban Tổ chức Trung ương, Báo cáo tổng kết các chủ trương, chính sách về phát triển tổ chức Đảng, đảng viên trong các đơn vị kinh tế ngoài khu vực kinh tế Nhà nước, HN, tháng 12/2018.